

KARTA KURSU

Nazwa	Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży
Nazwa w j. ang.	Clinical psychology of children and adolescents

Koordynator	dr Dominika Sznajder	Zespół dydaktyczny
		dr Dominika Sznajder mgr Julia Badzińska
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest dostarczenie studentom wiedzy z zakresu podstawowych zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży, ich przyczyny oraz możliwych form oddziaływania terapeutycznego.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W_01, student zna podstawową terminologię używaną w psychologii klinicznej (norma, rodzaje norm, patologia)	K_W09
	W_02, student opisuje modele zaburzeń wieku dziecięcego	K_W09
	W_03, student zna kryteria diagnostyczne poszczególnych zaburzeń psychicznych wieku dziecięcego (ICD 10, ICD 10 a ICD 11/różnice/)	K_W09
	W_04, student wskazuje przyczyny poszczególnych zaburzeń wieku dziecięcego	K_W09
	W5, student wskazuje formy oddziaływań terapeutycznych stosownych do danego zaburzenia	K_W10

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U_01, student potrafi zidentyfikować objawy zaburzeń psychicznych u dzieci i młodzieży/ odchylenia od normy rozwojowej/	K_U07
	U_02, student potrafi wyjaśnić etiologię poszczególnych zaburzeń wieku rozwojowego (przyczyny biologiczne, indywidualne, rodzinne)	K_U04
	U_03, student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w celu ukierunkowania adekwatnej pomocy	K_U09

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
-----------------------	-----------------------------	-------------------------------------

	K_01, student ma świadomość potrzeby rozwoju osobistego i doskonalenia kompetencji zawodowych	K_K02
	K_02, student rozumie konieczność współpracy z innymi specjalistami celem udzielenia kompleksowej pomocy dziecku	K_K04
	K_03, student ma świadomość znaczenia profilaktyki zdrowia psychicznego	K_K05

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	30			15								
	45											

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady i ćwiczenia odbywają się w formie stacjonarnej

Wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną

Dyskusja

Metoda przypadków (studium przypadku)

Filmy edukacyjne

Analiza literatury

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esei)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne/ kolokwium
W01									X			X	X
W02									X			X	X
W03									X			X	X
W04									X			X	X
W05									X			X	X
U01								X					
U02								X					
U03								X					

K01								X					
K02								X					
K03								X					

Kryteria oceny	Egzamin testowy; test jednokrotnego wyboru (ocena pozytywna = 60% + 1 pkt). Zaliczenie ćwiczeń: pozytywne zaliczenie kolokwium, aktywny udział w zajęciach, obecność obowiązkowa (dopuszczalne max 1 nieobecności nieusprawiedliwiona), referat (dla chętnych).
----------------	---

Uwagi	Przedmiot kierunkowy na studiach stacjonarnych, jednolitych magisterskich, kierunek: Psychologia.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Tematy wykładów:

1. Norman normalność, zdrowie – próba definicji. Specyficzne cechy psychologii klinicznej dzieci i młodzieży jako dyscypliny teoretycznej i stosownej
2. Czynniki warunkujące powstawanie zaburzeń u dzieci i młodzieży. Teoretyczne modele zaburzeń wieku dziecięcego.
3. Zaburzenia neurorozwojowe – zaburzenia ze spektrum autyzmu
4. Zaburzenia neurorozwojowe – zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi
5. Zaburzenia neurorozwojowe – zaburzenia mowy i języka/zaburzenia komunikacji
6. Zaburzenia neurorozwojowe – zaburzenia tikowe i zespół Tourette'a
7. Zaburzenia neurorozwojowe – zaburzenia rozwoju umiejętności szkolnych
8. Zaburzenia lękowe/ fobia szkolna
9. Zaburzenia nastroju - depresyjność i depresja, choroba dwubiegunowa
10. Zachowania samobójcze i samouszkodzenia
11. Zaburzenia więzi
12. Destrukcyjne zaburzenia zachowania
13. Zaburzenia jedzenia i odżywiania się
14. Zaburzenia związane ze stresem/zaburzenia stresowe pourazowe
15. Dziecko – ofiara przemocy

Tematy ćwiczeń:

1. Rozumienie dziecka jako osoby. Etyka postępowaniapsychologa w relacji z dzieckiem.
2. Przywiązanie i jego znaczenie dla funkcjonowania jednostki.Zaburzenia przywiązania
3. Funkcjonowanie dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
4. Zespół nadpobudliwości psychoruchowej i jego powikłania(zaburzenia zachowania)
5. Specyficzne zaburzenia w rozwoju umiejętności szkolnych.
6. Zaburzenia depresyjne u dzieci i młodzieży
7. Podsumowanie zajęć
8. Kolokwium końcowe

Wykaz literatury podstawowej

- Janas Kozik M., Wolańczyk K. (2021). Psychiatria dzieci i młodzieży 1 i 2. Warszawa: PZWL (rozdziały: 1, 11, 13, 14, 16, 17, 20).
- Gmitrowicz A., Janas- Kozik M. (2018). Zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży. Warszawa: Medical Tribune (rozdziały: 1, 2, 3, 5, 6).
- Grzegorzewska I., Cierpiałkowska L., Borkowska A. (2025). Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Wydanie nowe zgodnie z ICD 11. Warszawa: PWN (część III, s. 281-533).

Wykaz literatury uzupełniającej

- Namysłowska I. (2016). Psychiatria dzieci i młodzieży. Warszawa: PZWL (rozdziały 8,9,10,11,12,14,15,17,18,19,21,22,25)
- Wolańczyk T., Komperda J. (2015). Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci. Warszawa: PZWL (rozdziały 3,4,5,8,9,10,12,13,14,15,16,)
- Ainsworth, M. (1993). Attachment as related to mother-infant interaction. *Advances in Infancy Research*, 8, s. 1–50
- Butcher J. N., Hooley J.M., Mineka S. (2017). Psychologia zaburzeń. Gdańsk: GWP (rozdział XV, zaburzenia wieku dziecięcego i młodzieńczego)
- Chatizow J. (2018). Depresja i samobójstwa dzieci i młodzieży. Warszawa: Difin
- Furnham A., Badmin N., Sneade I.: Body Image Dissatisfactio: Gender Differences in Eating Attitudes, Self-Esteem, and Reasons for Exercise. *J. Psychol*, 2002, 136(6), s. 581-596.
- Greenberg, M. T. (1999). Attachment in adolescence. W: J. Cassidy, Ph. R. Shaver (red.), *Handbook of attachment. Theory, reaserch and clinical applications*. Nowy Jork – Londyn: The Guilford Press.
- Grzegorzewska I., Cierpiałkowska L., Borkowska A. (2020). Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Warszawa: PWN
- Józefik B. (2017). Anoreksja i bulimia psychiczna. Rozumienie i leczenie zaburzeń odżywiania się. Kraków: Wudawnictwo UJ
- Kendall P.C. (2015). Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Gdańsk: GWP
- Kołakowski A., Wolańczyk T. (2010). ADHD. Zespół nadpobudliwości psychoruchowej. Przewodnik dla rodziców i wychowawców. Gdańsk: GWP
- Reid G. Wearmouth J.(2011). Dysleksja. Teoria i praktyka. Gdańsk; GWP
- Sęk H. (2013). Psychologia kliniczna. Warszawa: PWN (rozdział II, Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży – wybrane zagadnienia.
- Taylot Ch. (2016). Zaburzenia przywiązania u dzieci i młodzieży. Gdańsk: GWP

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.	15

	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	35
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	35
Ogółem bilans czasu pracy		125
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5